

Perusopetuksen koulujen päivitetty järjestyssäännöt 1.8.2026 alkaen

3029/12.00.01/2026

SIVLTK 17.6.2026 § 91

Valmistelija

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, 040 688 4545,
teemu.piirainen@suomussalmi.fi

Perusopetuslaissa (628/1998) § 29 (1267/2013) määrittää oppilaan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opiskeluympäristön turvallisuuden edistämistä tuetaan oppilaitosten järjestyssäännöillä.

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt. Suomussalmen kunnan hallintosäännön § 27 (Valtuusto 17.2.2025 § 5) mukaan sivistyslautakunta hyväksyy toimialansa turvallisuussuunnitelmat ja järjestyssäännöt. Järjestyssäännöillä edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista, sekä koulu yhteisön yleistä turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöt ohjaavat kaikkea oppilaitosten lukuvuosisuunnitelmiin liittyvää toimintaa. Opetushallitus on laatinut ohjeen tukemaan opetuksen järjestäjiä järjestyssääntöjen laadinnassa. Suomussalmen kunnan oppilaitosten voimassa olevat järjestyssäännöt ovat nähtävillä kouluilla sekä kunnan www-sivuilla.

Eduskunta on 29.4.2025 hyväksynyt puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä koskevat lakimuutokset. Uudistunut perusopetuslaki tuli voimaan 1.8.2025 ja se velvoitti perusopetuksen järjestäjiä päivittämään omat järjestyssääntönsä lakimuutoksen mukaisesti. Sivistyslautakunta päätti perusopetuksen koulujen järjestyssäännöistä kokouksessaan 18.6.2025, §70 opetuksen järjestäjälle asetettujen velvoitteiden mukaisesti.

Mobiililaitteiden käytön osalta on Suomussalmella 1.8.2025 alkaen alakouluikäisten osalta toimittu siten, että mobiililaitteita ei käytetä lainkaan koulupäivän aikana. Yläkouluikäisten (vuosiluokat 7-9) osalta mobiililaitteiden käyttö on ollut muuten kiellettyä, mutta välituntisin on ollut mahdollisuus puhelimen käyttöön sen häiritsemättä koulun muuta toimintaa.

Perusopetuksen kaikkien oppilaiden osalta on huomioitu perusopetuslain erikseen määrätyt velvoitteet ja oikeudet:

”Perusopetuslaki muuttui 1.8.2025 alkaen siten, että se kieltää oppilailta mobiililaitteiden, kuten puhelinten, tablettien, kannettavien tietokoneiden, kuulokkeiden, kellopuhelimien ja älykellojen käytön oppitunneilla, muuten kuin opettajan erikseen antamalla luvalla oppimiseen / oppimisen apuvälineenä.

Käyttö on sallittu rehtorin tai opettajan luvalla myös omaan terveydenhoitoon tai muiden terveydellisten syiden vuoksi esim. diabeteksen hoidossa. Näistä sovitaan koulun opetushenkilökunnan, oppilaan sekä hänen huoltajiensa kesken erikseen.

Mobiililaitteiden välttämätön käyttö on lakimuutoksen jälkeenkin sallittu. Välttämättömällä käytöllä tarkoitetaan esimerkiksi yhteydenottoa huoltajaan opettajan luvalla, jos oppilas on koulupäivän aikana sairastunut. Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteessa ottaa yhteyttä viranomaiseen, esimerkiksi soittaa hätänumeroon.”

Lukuvuoden 2025 – 2026 aikana lakimuutoksen vaikutuksia on perusopetuksessa seurattu tiiviisti. Perusopetuksen opetussuunnitelmaan on tulossa muutos, liikunnallisen elämäntavan

ops-sisältöjen tullessa voimaan 1.8.2026. Mobiililaitteiden kiellon käytänteitä ja niistä saatuja kokemuksia on lukuvuoden aikana käyty keskustellen läpi kunnassa sekä kuntayhteistyön kautta laajemminkin. Ruukinkankaan koulun rehtori esittää, että Suomussalmen kunnan perusopetuksen järjestyssääntöjä päivitetäisiin niin, että mobiililaitteikielto koskisi 1.8.2026 alkaen koko perusopetusta, vuosiluokkia E-9 (esiopetus – 9. vuosiluokka) koko koulupäivän ajan.

Keväällä 2026 järjestetyn huoltajakyselyn mobiililaitteita koskevaan linjaukseen saatujen vastausten (n.166) mukaan n. 60 % perusopetuksen huoltajista piti olemassa olevaa linjausta hyvänä ja n. 40% piti mobiililaitteikiellon laajentamista koko koulupäivää koskevaksi kaikilla vuosiluokilla kannatettavana.

Yläkouluikäisiä opettavasta henkilökunnasta suurin osa kannattaa vuoden kokemusten mukaan mobiililaitteikiellon laajentamista koko perusopetukseen. Rehtori on keskustellut asiaa henkilöstökokouksissa vuoden aikana.

Oppilaiden näkemykset mobiililaitteiden käyttökieltoa koskien selvitettiin keväällä 2025 järjestetyssä oppilaskyselyssä. Rehtori on käynyt oppilaiden kanssa keskustelua mobiililaitteikiellosta ja sen käytänteistä kuluneen lukuvuoden aikana. Vuonna 2025 yläkouluikäisten oppilaiden (7-9) vastauksissa (n.103) koko perusopetusta koskevaa mobiililaitteikieltoa kannatti 5% oppilaista, nyt käytössä olevaa mallia kannatti 52%. Loput vastaajista kannattivat vaihtoehtoa, jossa oppitunnit ovat mobiililaitteevapaita, mutta välituntisin puhelinta voi käyttää vuosiluokasta riippumatta.

Suomussalmen kunnan perusopetuksen järjestyssäännöt on päivitetty luonnokseksi pykäläasian liitteeksi. Järjestyssääntömuutos koskee ainoastaan vuosiluokkien 7-9 mobiililaitteiden käyttöä. Muutoksen myötä mobiililaitteet tulevat olemaan kaikilla perusopetuksen oppilailla kiellettyjä koko koulupäivän ajan. Oppilaat eivät tarvitse mobiililaitteita koulupäivän aikana, opiskeluun on käytettävissä opetuksen järjestäjän tarjoamat välineet ja laitteet. Välitunneille oppilaille järjestetään ja tehdään mahdolliseksi erilaisia välituntiaktiviteetteja, olemassa olevia käytänteitä edelleen kehittämällä. Oppilaskunnat osallistetaan mukaan välituntitoimintojen kehittämiseen.

Järjestyssäännöt ohjaavat myös oppilaan mukana mahdollisesti olevan laitteen säilytyksestä koulupäivän aikana. Opetuksen järjestäjä ei kerää oppilaiden laitteita koulupäivän ajaksi pois tai teknisesti / mekaanisesti estä niiden käyttöä. Opetuksen järjestäjä ei vastaa oppilaalla mukana olevista laitteista koulupäivän aikana, eikä korvaa niille mahdollisesti aiheutuneita vaurioita. Perusopetuksessa mobiililaitteita koskeviin järjestyssääntömuutoksiin ohjataan oppilaita osana koulutyötä. Mahdollisiin väärinkäytöksiin puututaan koko henkilöstön toimesta ohjauksin, neuvoin ja kehotuksin. Tarvittaessa käytetään koululle ja sen henkilöstölle suotujen toimivaltuuksien mukaan kurinpito- ja rangaistuskeinoja. Mobiililaitteita voidaan myös takavarikoida oppilaalta koulupäivän ajaksi, järjestyssääntöjen vastaisen käytön seurauksena.

Suomussalmen kunnan hallintosäännön § 27 (Valtuusto 17.2.2025, § 5) mukaan sivistyslautakunta hyväksyy toimialansa turvallisuussuunnitelmat ja järjestyssäännöt.

Liite

Suomussalmen kunnan perusopetuksen järjestyssäännöt 1.8.2026 -

Sivistysjohtajan esitys

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Suomussalmen kunnan perusopetuksen kouluja koskevat järjestyssäännöt liitteen mukaan. Päivitetyt järjestyssäännöt tulevat voimaan 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

**Toimeksi
Tiedoksi**

Perusopetuksen koulut
Perusopetuksen koulut, koulujen rehtorit, koulunjohtaja
